

ДГ „ЗВЕЗДИЦА“

гр. Кнежа 5835, обл. Плевен, ул. "Г. Димитров" № 36, GSM: 0877902502, 0879994279;
e-mail: dg.zvezditsa_knezha@abv.bg

ОДОБРЯВАМ:

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ОС към ДГ „ЗВЕЗДИЦА“: .....

Л. ПАНЬОВСКА

УТВЪРЖДАВАМ:

Заповед № 342/10.09.2021г.

Директор: .....

Н. РАНГЕЛОВА

гр. Кнежа

ПРОГРАМНА СИСТЕМА

ЗА

**ОТГЛЕЖДАНЕ, ВЪЗПИТАНИЕ, СОЦИАЛИЗАЦИЯ
И ОБУЧЕНИЕ НА ДЕЦАТА**

2021/2022 учебна година

*Приета на заседание на педагогическия съвет
с Решение № 5 от Протокол № 10/03.09.2021г.*

ПРОГРАМНАТА СИСТЕМА на ДГ „ЗВЕЗДИЦА“ е цялостна концепция за развитие на детето и придобиване на компетентности по всяко образователно направление, чрез подходи и форми на педагогическо взаимодействие, които са в съответствие с чл. 70 от Закона за предучилищното и училищното образование и чл. 21, ал. 2 от Наредба № 5/03.06.2016г. за предучилищното образование.

Програмната система е част от Стратегията за развитие на ДГ „Звездица“ за периода 2017 – 2021 година.

Целта на настоящата Програмна система е да обедини прилаганите подходи, принципи, методи и технологии, утвърдени като добри практики в детската градина, в цялостна концепция за развитието на детето, която да се прилага при обучението и възпитанието на децата.

ДГ “Звездица” осигурява педагогически, здравно-хигиенни, материални и педагогически условия, необходими за качествен образователен процес, съобразен с европейските норми и стандарти. Осигурява благоприятна среда за изграждане на свободна, интелигентна, инициативна ценностно ориентирана и мотивирана личност, уважаваща правата на другите, спазваща природните и обществени закони, способна пълноценно да се развива в живота.

За осъществяване мисията на детската градина в програмната система са заложени няколко **основни цели**:

1. Превръщане на детската градина в модел на позитивна образователна среда, съдействаща за интелектуално, устойчиво и приобщаващо образование, както и за самоизразяване на детето в кръга на неговите компетенции.
2. Стимулиране любознателност и интерес, толерантност и уважение, позитивно отношение към себе си и към света. Стимулиране стремеж към откривателство.
3. Приложение на основни и допълнителни подходи и форми на педагогическо взаимодействие, съобразени с възрастта на децата и постигане на компетентностите, определени в ДОС за предучилищно образование. Активното присъствие на игровия подходи в образователния процес по всички направления.
4. Постигане на висока социална адаптация на деца от различен етнос и деца с различни социални потребности.
5. Възпитаване позитивно отношение към себе си, към другите и към света като цяло.
6. Стимулиране развитието на децата и пълноценната им подготовка за училище чрез използване на съвременни технологии и интерактивни методи.

Подходи на педагогическо взаимодействие:

Изборът на подходи на педагогическо взаимодействие е обоснован от разбирането за предучилищното образование като период, в който се полагат основите за учене през целия живот, като се осигурява физическо, познавателно, езиково, духовно-нравствено, социално, емоционално и творческо развитие на децата.

Учителите избират педагогическите подходи съобразно определените цели, възрастовата група, индивидуалните и групови резултати на децата, перспективата на развитие и настоящата програмна система.

Педагогическото взаимодействие учител-дете е организирано така, че да привлича вниманието, да стимулира интересите, активността и творческите прояви, да е съобразено с актуалните интереси на децата и да има личностен смисъл за всяко дете.

В детската градина е осигурена среда за учене чрез игра, съобразена с възрастовите особености на децата. Затова игровият подход е основа на цялостното педагогическо

взаимодействие, тъй като неговото прилагане гарантира цялостното развитие на детето при запазване на неговото физическо и психическо здраве.

Програмната система дава възможност за вариативност при използване на методи, подходи и средства, както и използването на иновационни методи за постигане на пълно откриване и реализиране на детския потенциал.

Водещи в настоящата Програмна система са следните подходи:

1. Компетентностен подход

В съвременния бързо променящ се и все по-сложен свят творчеството, способността да се мисли разностранно, комплексните умения и приспособимостта са по-ценени от обема от знания. В глобалния свърхинформиран свят са актуални умения, които помагат на хората да вземат информирани решения, да решават проблеми, да мислят критично и креативно, да общуват ефективно, да изграждат здравословни отношения, да са съпричастни с другите, да се справят с трудностите и да управляват живота си по здравословен и продуктивен начин. Понятието компетентност включва в себе си системно организирани интелектуални, комуникативни, рефлексирани, самоорганизационни и морални норми, позволяващи успешно да се организира дейността на човека в широк социален, икономически и културен смисъл.

В контекста на компетентностния подход детската градина функционира като учеща се организация, където учителят постоянно се учи, като определя параметрите на взаимодействието, начините за достигане на стандартите, начините за диалог с детето, начините на взаимодействие с колегите за улесняване развитието на децата. Детето трябва да се намира в действителна ситуация на цялостно учене – в която то да е включено емоционално, интелектуално и в която да развива цялата си личност и интелигентност, а не отделни компоненти. В този смисъл детската градина е истинска общност на учещи се, в която ръководители, учители и деца се учат как да вършат по-добре и с удовлетворение своята работа заедно, за да може всеки да напредва оптимално.

2. Холистичен подход

Прилагането на холистичния подход е естествено взаимосвързано с компетентностния подход и функционирането на детската градина като учеща организация, в която детето, учителите и другия персонал участват с всички си качества - физически, емоционални и интелектуални. Този подход разглежда човека като съставен от три основни и взаимно обуславящи се нива: физическо, умствено-емоционално и духовно. Всяко едно от трите има собствена структура и еднакво влияние над останалите.

От гледна точка на холистичния подход развитието на детето е свързано с духовното израстване и разкриването на творческия потенциал на индивида, но винаги осъзнато от гледна точка на общочовешките ценности и морал.

3. Личностно ориентиран подход

Развитието на личността е ефективно, когато обучението предизвиква положителни емоции, когато детето чувства, че към него се отнасят със симпатия и внимание, независимо от резултатите на ученето. Накратко, личността може да развива способностите си и да реализира своя познавателна дейност, когато са удовлетворени нейните потребности за безопасност, за принадлежност към общност, за любов, уважение и самооценка

4. Комплексен подход

Съдържанието и формите на всяка педагогическа ситуация съдейства за комплексното формиране на детето. Целият педагогически процес е процес за възприемане, формиране на умения и проява на творчество. На базата на комплексния подход, педагогът управлява педагогическия процес като единство на обучение, възпитание и развитие, създава обективни условия за взаимна връзка и обусловеност между всички страни на възпитателното въздействие.

На базата на комплексния подход се прилага и диференциран подход. Системата от знания, умения и навици, които детето трябва да овладее по всички образователни направления са органически свързани и подчинени на общата цел за цялостно развитие на детската личност.

Комплексният подход се отнася и до отделните компоненти на процесите и средствата. Отделните методи не само се свързват със съдържанието, но са и в единство с всички методи за реализиране на учебно-възпитателния процес.

Планирането на общото, задължителното е съобразено с индивидуалното, различното у всяко дете.

На базата на комплексния подход успешно се реализират и другите подходи за резултатно протичане на педагогическия процес с оглед на единната стратегическа цел – единствено на възпитание и обучение, единствено на съзнание и поведение, приемственост и системност при педагогическото въздействие, връзка на възпитанието с живота, уважение личността на детето и разумна високостепенност, съчетаване на организирано педагогическо въздействие със самостоятелността и инициативността на детето, опора на положителното у детето, съобразяване с възрастовите и индивидуални особености.

Форми на педагогическо взаимодействие:

Основна форма на педагогическото взаимодействие в ДГ „Звездица“ е педагогическата ситуация, , която протича преди всичко под формата на игра. В програмната система те са тематично определени, интегративни, позволяват групова, индивидуална и фронтална организация и гарантират постигане на образователните цели, съобразно държавните образователни стандарти. Основните форми се осъществяват с помощта на познавателните книжки „Моите приказни пътечки“ на издателство „Клет - България“, гр. София.

Продължителността на една педагогическа ситуация варира както следва:

- ✓ **за първа и втора възрастови групи – от 15 до 20 минути**
- ✓ **за трета- 5 год. и четвърта - 5 и 6 год. - от 20 до 30 минути**

Педагогическите ситуации се организират само в учебното време от 15 септември до 31 май и осигуряват постигането на компетентностите, като очаквани резултати, съгласно чл. 28 ал.2 от Наредба № 5 /03.06.2016г.за предучилищното образование на МОН в сила от 01.08.2016г.

Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се организират ежедневно по преценка на учителя, извън времето за провеждане на педагогическите ситуации и са свързани с цялостната организация на деня в групата. Чрез тях се цели постигане личностно развитие на детето, провокиране на индивидуалните когнитивно-социални потребности и интереси на децата. . В допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се разширяват и усъвършенстват отделни компетентности, които допринасят за личностното развитие и за разнообразието на живота на детето.

Допълнителните форми се организират както в учебно време, така и в неучебно време.

Допълнителни форми са:

- ✓ Утринна гимнастика - ежедневно;
- ✓ Индивидуална работа с деца - при възможност и при необходимост;
- ✓ Изграждане на хигиенно-здравни навици - ежедневно в първа и втора група, по план и при необходимост в трета и четвърта групи;
- ✓ Сюжетно-ролеви, дидактични, театрализирани, конструктивни и подвижни игри - ежедневно във всички групи;
- ✓ Ателиета/Допълнителни творчески дейности;
- ✓ Дейности по избор - ежедневно;
- ✓ Дейности на открито - Разходки - поне два пъти в седмицата за всички групи, наблюдения;

- ✓ Подготовка на тържества;
- ✓ Театрални постановки - един път в месеца;
- ✓ Празници, развлечения, спортни мероприятия - съгласно Годишния план;
- ✓ Рождени дни на децата;
- ✓ Участие в конкурси, състезания, концерти, празници и др.

Разпределение на формите на педагогическо взаимодействие:

Образователно направление	Първа група	Втора група	Трета група 5 год.	Четвърта група 5 и 6 год.
Български език и литература	3	4	4	5
Математика	1	1	2	3
Околен свят	1	2	2	2
Изобразително изкуство	2	2	2	2
Музика	2	2	2	2
Конструирание и технологии	1	1	2	2
Физическа култура	3	3	3	3
Общо за седмицата	13	15	17	19

Конкретно седмично разпределение на педагогическите ситуации по образователни направления и възрастови групи:

Група	Детска ясла	Първа група	Втора група	Трета група 5 год.	Четвърта група 6 год.
Понеделник	Околен свят Физическа култура	БЕЛ Музика	БЕЛ Околен свят	БЕЛ Физическа култура Музика	БЕЛ Изобразително изкуство Околен свят
		Физическа култура	Изобразително изкуство	Изобразително изкуство	Музика
Вторник	Изобразително изкуство Музика	Математика Физическа култура	Математика Физическа култура	Околен свят Изобразително изкуство Математика	Математика Физическа култура Музика
		Музика	Музика	БЕЛ	БЕЛ
Сряда	БЕЛ Физическа култура	Околен свят Изобразително изкуство	БЕЛ Изобразително изкуство	БЕЛ Физическа култура	БЕЛ Конструирание и технологии Математика
		БЕЛ	Физическа култура	Музика	Изобразително изкуство
Четвъртък	Музика Изобразително изкуство	Физическа култура Изобразително изкуство	Околен свят Музика	Математика Конструирание и технологии	БЕЛ Конструирание и технологии Околен свят
			БЕЛ	БЕЛ	Физическа култура
Петък	Математика Конструирание и технологии	Конструирание и технологии БЕЛ	Конструирание и технологии Физическа култура	Околен свят Конструирание и технологии	Математика Физическа култура
			БЕЛ	Физическа култура	БЕЛ

Тематично разпределение:

Тематичното разпределение осигурява ритмичното и балансирано разпределение на съдържанието по образователните направления. То включва темите и задачите за постигане на компетентностите по отделните образователни направления. Тематичното разпределение се разработва като се отчитат възрастта на децата, интересите и нивото им на развитие, както и спецификата на образователната среда.

Тематично разпределение за детска ясла	- Приложение № 1
Тематично разпределение за първа група 3 год.	- Приложение № 2
Тематично разпределение за втора група 4 год.	- Приложение № 3
Тематично разпределение за трета група 5 год.	- Приложение № 4
Тематично разпределение за четвърта група 6 год.	- Приложение № 5

Проследяване на резултатите от образователния процес

Проследяването на постиженията на детето по образователните направления се осъществява от учителите на съответните групи в началото и в края на учебното време, в съответствие с методите и формите и отразява съответствието с очакваните резултати. Резултатите от проследяването на постиженията на детето се вписват в дневника на групата. След проследяване на постиженията учителите информират родителите за индивидуалните резултати на детето. Постижанията на детето се отразяват и в детско портфолио.

Задачи:

1. да се проверява ефективността на отделните подходи и форми на педагогическо взаимодействие;
2. да се проследяват резултатите от образователния процес: по образователни направления; общо за детската група; по отношение на всяко дете;
3. на базата на тези резултати да се планира образователният процес по дейности и образователни направления;
4. да се осъществява съобразеност на образователния процес с индивидуалните особености или специалните образователни потребности на децата.

Средства:

- ✓ *текущо*: чрез ситуации, включени в хорариума по отделните образователни направления;
- ✓ *на принципа „вход – изход“*: чрез ситуации, също включени в хорариума на образователното направление, в началото и в края на учебната година.

Методи и форми за проследяване на резултатите от предучилищното образование

1. Наблюдение

То е процес от целенасочено наблюдение на детското поведение в различни ситуации, в различни режимни моменти, в различни среди, по време на ежедневните занимания в продължение на цялата учебна година. Чрез наблюдението учителя:

- ✓ опознава индивидуално развитие на детето, установява характерните му индивидуални особености - нужди, способности, обноси, ограничения и затруднения;
- ✓ Планира индивидуална програма за развитие на детето през учебната година, която е насочена към детския потенциал и затруднения;
- ✓ Проследява настъпилите промени при децата през учебната година;
- ✓ Периодично уведомява родителите за функционирането на детето в детската градина.

2. Тест

Задачите, които са използвани за установяване на резултатите по седемте образователни направления през учебната година са два вида:

Задачите със структуриран отговор - използват се за проследяване възприемането на *знанията*, тяхното *разбиране* и *приложението* им.

Задачи със свободен отвор - използват се при установяване на **изпълнителски умения** – пеене, свирене, рисуване, моделиране, конструиране – при които се проследява тяхното изпълнение и анализира крайният резултат, който във всички случаи е уникален за всяко дете.

3. Продукти от дейността на децата

По време на цялостния престой на детето в детската градина, чрез активното му участие в различни видове дейности, то създава различни по характер продукти (фантастични разкази, игри, рисунки, приложения, конструктивни и хартиени модели и др.), които показват Част от тези произведения могат да се съхраняват в Портфолиото на детето.

4. Социометричен метод

При определени случаи, според учителите, този метод успешно може да се използва. Чрез него се определя социалния статус на всеки член от групата.

Механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищното образование

Програмната система осигурява сътрудничество между педагогическия екип, медицинските сестри, семейството и обществеността за прилагане на стратегии за опазване ценностите на детството, защита правата на децата и превенция срещу насилието.

Целта на педагогическия колектив е привличане на родители и общественици, за осъществяване постоянни съвместни и позитивни взаимодействия в съвместната работа за социализацията, обучението и възпитанието на децата.

Активно включване на родителите в дейностите на детската градина е споделена отговорност за развитието на децата и постигане пълноценно формиране на детската личност.

На базата на утвърдения хуманно-личностен подход в общуването диалогът се утвърждава като основна форма на взаимодействие със семейството, като водещ е педагогът, който определя насоката и тона на общуване, съобразявайки се с нуждите, очакванията и желанията на родителите.

Детската градина не само подпомага развитието на детето, но осигурява и условия за педагогическо образование на родителите, формирайки у тях нужната педагогическа компетентност.

Педагогическият екип предоставя на родителите възможност за разширяване на системата от социални контакти, намирайки нови приятели, с които да споделят проблеми и преживявания. Подобни връзки и отношения правят родителската общност по-сигурна и уверена във възпитанието на децата.

Включването на родителите в дейността на ДГ „Звездица“ се изразява в:

- ✓ правото им да получават точна и вярна информация за развитието и поведението на детето им;
- ✓ правото им да участват в прекия педагогически процес като наблюдатели и/или участници;
- ✓ съдействие при организиране и провеждане на педагогически ситуации и различни видове игри;
- ✓ участие в планирани дейности на детската градина - родителски срещи, празненства, спортни празници, трудови дни;
- ✓ работа в творчески ателиета - демонстриране на особени умения;
- ✓ участие в анкети, консултации, разговор на вратата, контакти по телефона, домашно посещение;
- ✓ придружаване на групата при излизания извън детската градина;
- ✓ участие в тренинги и други квалификационни форми за родители;

- ✓ родителят като дарител на безвъзмезден труд за подобряване и естетизиране средата в детската градина.

Сътрудничеството с родителите се постига на две нива:

- ✓ на ниво групата – във форма на родителски актив, комитет и т.н.
- ✓ на ниво детската градина – във форма на Обществен съвет, Училищно настоятелство.

Формите на сътрудничество между детската градина и семейството са обединени в две групи: индивидуални и групови форми на работа.

Индивидуални форми на сътрудничество:

1. Индивидуален разговор (среща) между учителя и родителя

По договаряне между учителя и родителя. Детският учител би трябвало да предложи време в което няма деца в групата(сутрешните часове; или късния след обяд) или в групата е осигурено присъствие на друго лице от детската градина. По този начин детският учител не нарушава правата на децата и своите задължения по длъжностната характеристика и Правилника за вътрешния ред.

Видове разговори:

- ✓ Първоначален и опознавателен разговор – с цел запознаване на детския учител с родителя и детето. Срещата може да се проведе преди началото на учебната година или в нейното начало (м. септември). На тази първа среща родителите могат запознават учителя с особеностите на тяхното дете, за своите очаквания – какво ще се случи с детето им в детската група. От друга страна учителят ги запознава с правилата в групата, в детските градина и с техните родителски задължения.
- ✓ Информативни разговори – с цел запознаване на родителя с резултатите от предучилищното образование. Провеждат се в началото и края на учебната година.
  - ✓ Рутинни разговори - с цел информиране на родителя за промените в детското развитие и поведение, както и за придобитите или в процес на придобиване на умения по отделните образователни направления. Провеждат се в различни времеви интервали: ежедневни, седмични или месечни.

2. Индивидуална консултация

По инициатива на учителя или по инициатива на родителя.

- ✓ По инициатива на учителя - ако учителят трябва да сподели наблюдавани затруднения, които изискват намесата на външен експерт специалист, той трябва да обясни това на родителите. Да подсказва варианти за вземането на решение, което засяга бъдещо развитие на неговото дете.
- ✓ По инициатива на родителя - Когато родителят среща затруднения при отглеждането, възпитанието или при оказване на помощ в процеса на обучение. В тези случаи е необходимо детският учител да насочи родителя към специалист или самият той да насочи родителят към работещи стратегии.

3. Съобщения

- ✓ Съобщение на уебсайта на ДГ „Звездица“;
- ✓ Устните съобщения могат да бъдат – телефонно обаждане, скайп разговор;
- ✓ Писмените съобщение - е-мейл, SMS по мобилен телефон,
- ✓ Лично съобщение във Фейсбук на групата.

Групови форми на сътрудничество с родителите:

1. Родителската среща – традиционната и най-популярна групова форма

Създаването на сплотена група от родители, които да се включат в живота на групата, допринася за реализирането на целите и задачите на детската градина. Позитивното въвличане на родителите като наблюдатели, участници и партньори, подпомага реализирането на програмната система на детската градина.

2. Участие на родителите в процеса на предучилищното образование

Включването на родителите в живота на детето в детската група е друга изключително важна форма на сътрудничество между детската градина и семейството. Обикновено родителите присъстват на открити ситуации, тържества, празници и състезания.

3. Сайт на детската градина

4. Информационни табла за родителя

5. Фейсбук страница на групата/детската градина.

6. Затворена фейсгрупа/месинджър група, включваща само родители на децата от съответната група.

Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и детската градина се осъществява в духа на добронамереност, равнопоставеност, взаимно уважение и единство на общите цели.

Заключителни разпоредби

§1. Настоящата Програмна система е разработена на основание чл. 70 от ЗПУО (обн. – ДВ бр.79 /13.10.2015 г., в сила от 01.08.2016 г.), чл. 29 от Наредба № 5 / 03.06.2016 г. за предучилищното образование (обн. – ДВ бр.46/17.06.2016 г., в сила от 01.08.2016 г.) и е приета с решение на Педагогическия съвет от 03.09.2021г.

§2. Програмната система е неразделна част от Стратегията за развитието на детската градина от 2017 г. до 2021 г.

§3. Настоящата програмна система влиза в сила от 15.09.2021г.

§4. Изменения и допълнения на Програмната система се правят по реда на нейното приемане.